

U 3/2018 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om ett förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av beslut nr 1313/2013/EU om en civilskyddsmekanism för unionen (RescEU)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 23 november 2017 till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av beslut nr 1313/2013/EU om en civilskyddsmekanism för unionen, COM (2017) 772, samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 15 februari 2018

Inrikesminister Kai Mykkänen

Konsultativ tjänsteman Veera Parko

INRIKESMINISTERIET

PROMEMORIA
7.2.2018

EU/2017/1686

**FÖRSLAG TILL ETT BESLUT OM ÄNDRING AV EUROPAPARLAMENTETS OCH
RÅDETS BESLUT OM EN CIVILSKYDDSMEKANISM FÖR UNIONEN (EU/1313/2013)**

1 Bakgrund till förslaget

Kommissionen lade den 23 november 2017 fram ett förslag till beslut om ändring av Europaparlamentets och rådets beslut (1313/2013/EU) om en civilskyddsmekanism för unionen, COM 2017 (772). Civilskyddsmekanismen för unionen inrättades genom ett beslut (EU/1313/2013) som trädde i kraft vid ingången av 2014. Målet med den är att förbättra och effektivisera samarbetet mellan länderna i Europa och underlätta samordningen på civilskyddsområdet när det gäller beredskap för och insatser vid naturkatastrofer och katastrofer som orsakats av människor.

Civilskyddsmekanismens verksamhet grundar sig på centret för samordning av katastrofberedskap (ERCC) och en europeisk insatskapacitet, som omfattar bl.a. räddningsformationer och experter. Systemet med räddningsbistånd grundar sig på den nationella kapaciteten hos de länder som deltar i mekanismen. Det slutliga beslutet om att kapaciteten ska sättas in fattas av medlemsstaterna. Det gällande beslutet innehåller ett finansiellt instrument för civilskydd för budgetramen för perioden 2014–2020.

Bakom kommissionens förslag ligger kommissionens ordförande Junckers initiativ om att stärka unionens civilskyddsmekanism så att unionen i exceptionella situationer, såsom under skogsbränderna i Sydeuropa, kan få tillgång till de europeiska räddningskapaciteterna oberoende av medlemsstaternas egna nationella behov. Till exempel under perioden av skogsbränder i Sydeuropa 2017 kunde inte de övriga medlemsstaterna på grund av nationella omständigheter i tillräcklig omfattning tillhandahålla släckningsinsatser. Extrema väderfenomen orsakade av klimatförändringen, allvarliga hälsokriser samt konsekvenser av terrordåd har gjort biståndsinsatserna inom den europeiska civilskyddsmekanismen mer utmanande.

Kommissionen anser att den nuvarande mekanismen, som bygger på medlemsstaternas frivilliga insatser, inte har fungerat tillräckligt effektivt vid omfattande olycks- och krissituationer som berör flera medlemsstater och att det behövs ytterligare kapacitet. Som exempel nämns särskilt de omfattande skogsbränderna i Sydeuropa sommaren 2017.

I utkastet till beslut föreslår kommissionen att det inom civilskyddsmekanismen skapas en pool av insatskapacitet på två nivåer: den europeiska civilskyddspoolen (European Civil Protection Pool), som består av insatskapacitet som medlemsstaterna frivilligt ställer till unionens förfogande, samt en ny reserv av insatskapacitet på unionsnivå (rescEU) som leds av kommissionen och helt och hållet finansieras genom unionens budget.

2 Förslagets huvudsakliga innehåll

Kommissionen föreslår ändringar i Europaparlamentets och rådets beslut om en civilskyddsmekanism för unionen (1313/2013/EU). Bakom förslaget ligger interimsvärderingen av civilskyddsmekanismen för unionen för perioden 2014–2016 samt Europeiska revisionsrättens rapport från sommaren 2017. Enligt interimsvärderingen är målen för mekanismen ändamålsenliga med tanke på EU:s behov. I utvärderingen konstateras dock att det finns ett behov av att anpassa insatskapaciteten efter riskerna, se över de ekonomiska incitamenten och förenkla de administrativa förfarandena.

Utkastet till beslut innehåller förslag som gäller stödjande av förebyggande åtgärder och beredskapsåtgärder på nationell nivå samt insatskapacitet som ställs till förfogande via civilskyddsmekanismen. Dessutom innehåller förslaget en bestämmelse om förhandsvillkor för EU:s struktur- och investeringsfonder (ESI).

3 Förebyggande åtgärder och riskhantering

Det föreslås att medlemsstaternas skyldigheter när det gäller att tillhandahålla kommissionen nationella riskbedömningar och beredskapsplaner ska förstärkas (artikel 6). I enlighet med det gällande beslutet ska medlemsstaterna lämna in en sammanfattning av sina nationella riskbedömningar till kommissionen vart tredje år. I fortsättningen ska en medlemsstat lämna in hela sin nationella riskbedömning till kommissionen vart tredje år. Dessutom ska medlemsstaterna utveckla sina nationella beredskapsplaner utifrån de nationella riskbedömningarna och lämna in en sammanfattning av relevanta delar av sina riskhanteringsplaner till kommissionen vart tredje år. Kommissionen kan också begära närmare information av medlemsstaterna om deras förebyggande- och beredskapsplaner.

Unionen ska bedöma de framsteg som medlemsstaterna gjort med avseende på förebyggande åtgärder som en del av framtida mekanismer med förhandsvillkor inom ramen för struktur- och investeringsfonderna. Förhandsvillkoren skulle göra det möjligt att inverka så att medlemsstater som inte lämnar in uppgifter kommissionen kräver om riskbedömningarna och planerna för förebyggande och beredskap inte får stöd ut ESI-fonderna. I Finland skulle återverkningarna gälla Europeiska landsbygdsfonden, Europeiska havs- och fiskerifonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden. I artikel 10 föreslås bestämmelser om samarbetet mellan kommissionen och medlemsstaterna när det gäller planering av insatser utifrån riskbedömningarna.

Genom artikel 13 i förslaget inrättas unionens kunskapsnätverk för civilskydd (Union Civil Protection Knowledge Network). Nätverket sammanför experter och organisationer inom civilskydd och krisberedskap för att främja utbildning, övningar och informationsförmedling. Den här verksamheten utövas aktivt inom ramen för samarbetet inom den befintliga civilskyddsmekanismen.

4 Insatskapacitet

Enligt förslaget ska det inom civilskyddsmekanismen skapas en pool av insatskapacitet på två nivåer: den europeiska civilskyddspoolen, som består av insatskapacitet som medlemsstaterna frivilligt ställer till unionens förfogande (artikel 11) samt en ny reserv av insatskapacitet på unionsnivå (rescEU) som leds av kommissionen (artikel 12).

Den europeiska insatskapaciteten vid nödsituationer enligt det gällande beslutet består av insatskapacitet som medlemsstaterna frivilligt ställt till förfogande på förhand. Genom förslaget ändras poolens namn till den europeiska civilskyddspoolen (European Civil Protection Pool). Civilskyddspoolens bindande natur förstärks bl.a. genom att föreskriva om en minimitid för hur länge insatskapaciteten ska stå till poolens förfogande (5–10 år). Medlemsstaterna har dock fortfarande kontroll och beslutsrätt över den kapacitet som ställs till poolens förfogande när mekanismen aktiveras. Den insatskapacitet som medlemsstaterna ställer till förfogande för poolen ska vara tillgänglig inom ramen för civilskyddsmekanismen efter begäran om bistånd, såvida inte medlemsstaten befinner sig i en exceptionell situation som väsentligt påverkar utförandet av nationella uppgifter. Då ska samråd ske med kommissionen.

Den nya rescEU-kapaciteten inrättas för situationer där de befintliga nationella kapaciteterna inte räcker till. Insatskapaciteten skulle komplettera medlemsländernas nationella kapacitet.

Kapaciteten består av kapacitet för släckning av skogsbränder (vattenbombare), högkapacitetspumpning (översvämningar), sök- och räddningstjänst i tätorter (jordbävningar, ras) samt fältsjukhus och grupper för akutsjukvård. Till skillnad från nuläget handlar det om kommissionens egen kapacitet. För att skapa denna kapacitet kan kommissionen t.ex. förvärva, leasa eller hyra kapacitet som kan användas i exceptionella situationer där medlemsstaternas resurser inte räcker till. Kommissionen kan fastställa typerna av kapacitet och ändra rescEU:s sammansättning genom en delegerad akt. Kapaciteten finansieras helt och hållet genom unionens budget.

Kommissionen har fortfarande den operativa ledningen och kontrollen (command and control) och beslutar om insättandet av denna kapacitet när civilskyddsmekanismen aktiveras. Om kommissionen anskaffar kapacitet ska den placeras och registreras i någon av medlemsstaterna enligt ett separat avtal.

I artikel 15 begränsas perioden för begäran om bistånd genom centrumet för samordning av katastrofberedskap till 90 dagar. Detta gäller begäranden från stater såväl inom som utanför EU.

Det föreslås att kostnadsersättningarna till medlemsstaterna ändras (75 procent medfinansiering från kommissionen) och utvidgas till att inte bara gälla transportkostnader för insatskapacitet som i nuläget, utan också operativa kostnader när det är fråga om bistånd inom unionen. Om ett medlemsland ställer en viss insatskapacitet till förfogande för den europeiska reserven för nödsituationer skulle kapaciteten finnas tillgänglig för insatser på kommissionens begäran om bistånd, såvida inte medlemsstaterna befinner sig i en exceptionell situation som väsentligt påverkar utförandet av nationella uppgifter.

5 Förslagets rättsliga grund och förhållande till subsidiaritetsprincipen

Förslagets rättsliga grund är artikel 196 (civilskydd) i EUF-fördraget.

Civilskydd är ett av de områden i artikel 6 i EUF-fördraget där medlemsstaterna behåller sina befogenheter till väsentliga delar och där unionen endast har begränsade och kompletterande befogenheter. I enlighet med artikel 6 begränsas unionens befogenheter till åtgärder som stöder, samordnar och kompletterar medlemsstaternas åtgärder. Unionens civilskyddsmekanism har en tydligt underordnad ställning i förhållande till medlemsstaternas befogenheter. I förslaget föreskrivs medlemsstaterna vissa skyldigheter, såsom att utarbeta riskbedömningsplaner eller tillgång till medlemsstaternas resurser som ett led i den europeiska katastrofberedskapen. Åtgärderna är dock frivilliga eller ger medlemsstaterna omfattande behörighet att besluta om genomförandet, med undantag för den nya bestämmelsen om förhandsvillkoren för ESI-fonderna, vilken kan medföra ekonomiska sanktioner för medlemsstaten.

Vid förhandlingarna om det gällande beslutet konstaterade rådets juridiska avdelning att den rättsliga grunden är korrekt (yttrande 18919/11). I förslaget finns dock åtgärder som går längre än i det gällande beslutet.

Enligt kommissionen är förslaget förenligt med subsidiaritetsprincipen. De föreslagna ändringarna i den gällande lagstiftningen gäller sällsynta men allvarliga nödsituationer där medlemsstaternas egna resurser inte räcker till och det behövs stöd från EU i enlighet med artikel 196 i EUF-fördraget. De föreslagna rescEU-insatserna skulle användas som en åtgärd i sista hand endast i situationer där den övriga insatskapaciteten är otillräcklig.

Förslaget innehåller en bestämmelse om att göra utarbetandet och inlämnandet till unionen av särskilda uppgifter om riskbedömning, förebyggande och beredskapsplanering till förhands-

villkor för Europas struktur- och investeringsfonder. Regleringen kring fonderna baserar sig på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013. Dess rättsliga grund är bestämmelserna i artikel 177 i EUF-fördraget om de deltagande fondernas uppdrag att stärka den ekonomiska, sociala och regionala samhörigheten, huvudmålen och organisationen, allmänna regler som ska tillämpas på fonderna och de bestämmelser som behövs för att säkerställa samordningen av fonderna med varandra och med andra befintliga finansieringsorgan. Ett tidigare utlåtande från rådets rättstjänst behandlade inte en utvidgning av beslutet till att också omfatta ESI-fondernas förhandsvillkor. Även kommissionen föreslås få en större roll än i dagsläget.

Statsrådet anser att motiveringen i förslaget är bristfällig med avseende på huruvida den föreslagna rättsliga grunden är tillräcklig (artikel 196 i EUF-fördraget) och på genomförandet av subsidiaritetsprincipen. En tilläggsutredning behövs från kommissionen över de här frågorna, särskilt med avseende på förslaget om kommissionens roll vid beslut att inkalla insatskapacitet och i den administrativa och operativa användningen av dem, samt med avseende på den föreslagna mekanismen med vilken stöd ur EU:s struktur- och investeringsfonder (artikel 177 i EUF-fördraget) skulle knytas till uppgifter som ska lämnas in om nationella beredskapsplaner

Med tanke på genomförandet av subsidiaritetsprincipen är det väsentligt att den nya RescEU-insatskapaciteten endast används i exceptionella omständigheter där övriga åtgärder har konstaterats otillräckliga, och att de inte används för att ersätta nationell beredskap och kapacitet. Enligt statsrådet är det viktigt med tanke på genomförandet av subsidiaritetsprincipen att det slutliga beslutet om att använda nationell insatskapacitet för internationella uppdrag fortfarande ska höra till medlemsstaternas beslutanderätt, även om kapaciteten har ställts till den europeiska reservens förfogande.

Enligt förslaget kan kommissionen besluta om att ändra rescEU:s sammansättning genom en delegerad akt. Vid beslut om en eventuell delegering av lagstiftningsbefogenheter eller genomförandebefogenheter till kommissionen bör medlemsstaternas nationella befogenheter inom civilskyddet tas i beaktande. I enlighet med den gemensamma överenskommelsen om delegerade akter ska medlemsstaternas experter rådfrågas när delegerade akter utarbetas.

Förslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning, och rådet fattar beslut om antagandet med kvalificerad majoritet.

6 Förslagets förhållande till grundlagen och till förpliktelserna om grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter

Enligt kommissionen är förslaget till beslut förenligt med artiklarna 2 och 6 i fördraget om Europeiska unionen och med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

7 Förslagets konsekvenser

Konsekvenser för EU:s budget

Kommissionen föreslår en ökning av finansieringen för civilskyddsmekanismen med ytterligare 280 miljoner euro för perioden 2018–2020. Unionens totala finansiering för mekanismen för perioden 2014–2020 uppgår således till 631 566 000 euro, varav 480 630 000 under budgetrubrik 3 (säkerhet och medborgarskap) och 150 936 000 euro under budgetrubrik 4 (Europa i världen).

Av det föreslagna tillägget på 280 miljoner euro skulle 31,34 miljoner euro finansieras under budgetrubrikerna 3 och 4 genom omfördelning och de administrativa utgifterna under budgetrubrik 5 skulle utökas med 16,86 miljoner euro. Den största andelen, 231,79 miljoner euro,

skulle finansieras genom den fleråriga budgettramens mekanism för flexibilitet. Finlands beräknade andel vid användningen av mekanismen för flexibilitet är densamma som i övrigt i EU-budgeten. Civilskyddsmekanismen innehåller nya förbindelser för sammanlagt 231,79 miljoner euro som, när de fördelas till betalning, för Finland innebär ekonomiska verkningar på cirka 3,7 miljoner euro jämfört med situationen om förbindelsernas antal inte hade ökat enligt ovan. Omfördelningen ökar inte Finlands avgifter. Det är inte möjligt i det här skedet att uppskatta eventuella medel som skulle komma tillbaka till Finland.

Förslaget har ett nära samband med finansieringen för det finansiella instrumentet för civilskydd i nästa fleråriga budgettram. Beslut om finansieringen för det finansiella instrumentet för civilskydd efter 2020 fattas i samband med förhandlingarna om nästa fleråriga budgettram. Kommissionen väntas komma med ett förslag till ny flerårig budgettram för tiden från den 1 januari 2021 under slutet av våren 2018.

Utgående från de nationella riskbedömningar, riskhanteringsplaner och beredskapsplaner som ska lämnas in till kommissionen granskar unionen medlemsstaternas utveckling som ett led i alla kommande förhandsvillkor för EU:s struktur- och investeringsfonder. Syftet med den befintliga mekanismen med förhandsvillkor är att ge kommissionen möjlighet att avbryta betalningar för program inom ESI-fonderna i det fall att medlemsstaterna inte vidtagit tillräckliga åtgärder. Den ESI-finansiering som Finland får under perioden 2014–2020 uppgår till cirka 3,8 miljarder euro, som fördelas sig mellan arbets- och näringsministeriets och jord- och skogsbruksministeriets respektive förvaltningsområde. En gemensam partnerskapsöverenskommelse om programmen har gjorts upp för fonderna. I bilaga 1 i överenskommelsen beskrivs förhandsvillkoren för de program som nu genomförs i Finland respektive på Åland.

Konsekvenser för den nationella budgeten och lagstiftningen

Förslaget till beslut bedöms inte ha några direkta konsekvenser för den nationella lagstiftningen. Eventuella nya förhandsvillkor som tillämpas på EU:s struktur- och investeringsfonder kan förutsätta åtgärder vad gäller Finlands lagstiftning. Förebyggande och beredskapsåtgärder som är relevanta med tanke på riskhanteringen vid naturolyckor och olyckor som orsakas av människor kan komma i fråga, liksom utarbetande, användning, skydd och överlämnande av datamaterial i anknytning till dylika olyckor, samt bestämmelser kring sekretess (dokument som avses i 24 § 1 mom. 8 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999)).

Förslaget påverkar inte direkt den nationella räddningsverksamheten i Finland eller finansieringen av beredskapen eller strukturerna inom den.

Förslagen vad gäller utarbetandet och inlämnandet till kommissionen av nationella riskbedömningar och andra förebyggande och beredskapsplaner förutsätter inte heller direkta ändringar i den nationella lagstiftningen. Det förslag till lag om ordnande av räddningsväsendet som beretts i samband med landskapsreformen och social- och hälsovårdsreformen och som är under behandling av riksdagen berörs dock så att man på basis av en nationell riskbedömning skulle bereda riskbedömningar på landskapsnivå. På basis av riskbedömningarna på nationell och landskapsnivå fattar man så i landskapen beslut om servicenivåer. De här besluten innefattar avgöranden om de resurser som avsätts för hot som framkommer i riskbedömningarna.

Inrikesministeriet beslutar med stöd av 38 § i räddningslagen (379/2011) om internationellt bistånd som Finland tillhandahåller och tar emot inom ramen för räddningsväsendet. Finland kan delta i insatser om det har beviljats nationell medfinansiering för ändamålet i budgeten.

Kommissionen föreslår att grunderna för ersättning genom medfinansiering till medlemsstaterna för genomförda insatser och beredskap för internationella insatser ska ändras och förenklas. Finansiering från kommissionen (för civilskyddsmekanismen) får man i dagsläget endast för operationernas transportkostnader (55 procent eller 85 procent av transportkostnaderna). Kommissionen föreslår en procentuell medfinansiering på högst 75 procent om insatskapaciteten knyts till den europeiska civilskyddspoolen. Medfinansiering kan bl.a. sökas för uppgradering av insatskapacitet så att den lämpar sig för internationella insatser. En förutsättning för medfinansiering är att kapaciteten ställs till poolens förfogande för en viss tid (5 eller 10 år). Det föreslås att medfinansieringen av insatser inom EU ska utvidgas till att gälla även operativa kostnader för insatskapacitet. Medlemsstaterna ska ansöka om medfinansiering retroaktivt hos kommissionen.

Den föreslagna rescEU-kapaciteten ska finansieras helt och hållet genom unionens budget.

8 Ålands behörighet

Bestämmelser om behörighetsfördelningen mellan riket och landskapet Åland finns i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Enligt lagens 18 § har landskapet Åland lagstiftningsbehörighet i fråga om allmän ordning och säkerhet med de undantag som nämns i 27 § 27, 34 och 35 punkten samt brand- och räddningsväsendet.

Utifrån den behörighetsfördelning som finns i självstyrelselagen för Åland har riket behörighet att begära internationellt bistånd till Ålands territorium. I de ärenden som gäller landskapets behörighet är det landskapsmyndigheterna som ska bedöma om externt bistånd behövs och framställa en eventuell begäran till det behöriga ministeriet i riket. Rikets myndighet ska sörja för kontakterna till utlandet på samma sätt som i fråga om det övriga Finland.

Ålands landskapsregering har enligt 59 b § i självstyrelselagen rätt att verkställa EU-politiken i landskapet Åland inom de sektorer där landskapet har lagstiftningsbehörighet. De åtgärder som hör till EU:s sammanhållningspolitik, utveckling av landsbygden eller havs- och fiskeripolitik ingår i landskapets befogenhet. Landskapet ansvarar för att i sina egna program genomföra förhandsvillkoren i Finlands partnerskapsöverenskommelse 2014–2020.

9 Den nationella behandlingen av förslaget och behandlingen i Europeiska unionen

Rådets arbetsgrupp för civilskydd behandlade förslaget till beslut preliminärt den 19 december 2017 och artikel för artikel den 11 januari 2018. En E-skrivelse om förslaget lämnades till riksdagen den 21 december 2017 för att säkerställa att riksdagen är informerad i en förhandlingssituation där kommissionen har som mål att förslaget ska antas av rådet och Europaparlamentet i brådskande ordning.

I Europaparlamentet är utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet ansvarigt utskott.

U-skrivelsen har behandlats i EU-sektion 7.

10 Statsrådets ståndpunkt

Störningar och kriser i samband med naturkatastrofer och katastrofer som orsakats av människor är allt oftare sektorövergripande. Finland har åtagit sig att stärka EU-samarbetet inom området inre säkerhet. De arrangemang på EU-nivå som gäller störnings- och krissituationer bör utvecklas och samarbetet mellan de nationella myndigheterna och EU:s organ bör fördjupas. Finland förbereder sig på att ge internationellt bistånd inom räddningstjänstområdet och

vid behov även ta emot hjälp från utlandet. De instrument för bistånd som unionen och medlemsstaterna har till sitt förfogande bör utnyttjas fullt ut och på ett flexibelt sätt.

Statsrådet stöder förslaget om att effektivisera civilskyddsmekanismens verksamhet när det gäller att hantera allvarliga olyckshändelser och krissituationer. Unionen bör ha kapacitet till omfattande insatser vid katastrofer orsakade av människor och naturkatastrofer, både inom och utanför unionen, när en stat som begär bistånd saknar tillräckliga resurser.

Civilskyddsmekanismen skulle stå för krishantering vid naturkatastrofer där man delvis svarar på liknande behov som med stöd som finns att tillgå ur EU:s solidaritetsfond och Europeiska regionala utvecklingsfonden. Statsrådet understryker behovet av genomgripande granskning av finansieringsinstrumenten i EU:s olika budgetrubriker för att förenkla regleringen, öka effektiviteten och undanröja överlappningar under EU:s kommande fleråriga budgetram 2021–.

Statsrådet kan ställa sig bakom förslaget om att utveckla en pool av insatskapacitet, eftersom mekanismen har fungerat bristfälligt t.ex. vid bekämpningen av skogsbränderna i Sydeuropa sommaren 2017. Kommissionens förslag innehåller flera positiva element som syftar till att utveckla EU-samarbetet inom civilskyddet.

Statsrådet anser att unionens gemensamma bistånds- och katastrofberedskap bör utvecklas på ett övergripande sätt. Unionens civilskyddsmekanism bör användas för att stödja verksamhet som är effektiv och skapar mervärde på EU-nivå. På så sätt kan man förstärka unionens och de deltagande ländernas kapacitet att svara på nya och varierande hot, inklusive allvarliga olyckshändelser och krissituationer orsakade av klimatförändringen samt hybridhot och konsekvenser av terrordåd.

Statsrådet ställer sig positivt till förslaget om att stärka sambandet mellan förebyggande, beredskap och insatser. Statsrådet stöder också förslaget om att utnyttja riskhanteringsplaner och nationella riskbedömningar vid planeringen av åtgärder i enlighet med beslutet om mekanismen.

Statsrådet anser att fördelningen av finansiella medel ur de europeiska struktur- och investeringsfonderna kan göras genom förhandsvillkor. Statsrådet har dock vissa reservationer angående skyldigheten att överlämna uppgifter med anknytning till den inre och yttre säkerheten till unionen under hot om sanktioner som ett led i de kommande förhandsvillkoren. Ett tydligare ställningstagande angående mekanismerna för förhandsvillkor görs samtidigt som utvärderingen av kommissionens förslag till tillämpningsregler för de europeiska struktur- och investeringsfonderna efter 2020.

Statsrådet påpekar att det är medlemsstaterna själva som har det primära ansvaret för att utveckla räddningskapaciteten och beredskapen. Till exempel hör utarbetandet av riskhanteringsplaner till medlemsstaternas behörighet. De uppgifter om nationella åtgärder som lämnas till kommissionen bör behandlas så att de skapar ett verkligt mervärde för utvecklandet av verksamheten.

Statsrådet framhäver betydelsen av korrekta riskbedömningar i all verksamhet som gäller civilskyddsmekanismen, också den utbildnings- och övningsverksamhet som stöds av unionen. Det är viktigt att kunna identifiera eventuella brister i beredskapen och utveckla den insatskapacitet som står till EU:s förfogande utifrån dessa bedömningar.

Valet av vilken kapacitet som ska finansieras helt och hållet ur EU:s budget bör grunda sig på riskbedömningarna. De bör inte användas för att ersätta nationella beredskapsåtgärder. Statsrådet anser att kommissionens förslag om verksamhets- och ledningsprinciperna för den nya

rescEU-kapaciteten och dess kostnadseffektivitet bör utredas närmare under förhandlingarnas gång. Det framgår inte av kommissionens förslag vilken slags riskbedömning eller riskanalys valet av denna kapacitet (släckningsutrustning för skogsbränder, högkapacitetspumpar, sök- och räddningstjänst i tätorter, fältsjukhus-/sjukvårdskapacitet) grundar sig på.

Enligt statsrådet är det viktigt att det slutliga beslutet om att använda nationell insatskapacitet för internationella uppdrag fortfarande ska höra till medlemsstaternas beslutanderätt, även om kapaciteten har ställts till den europeiska poolens förfogande.

Statsrådet betonar att medlen bör användas effektivt och att användningen bör basera sig på faktiska behov. Den föreslagna tilläggsfinansieringen bör i första hand ordnas genom omfördelningar. Enligt förslaget kan kommissionen besluta om att ändra rescEU:s sammansättning genom en delegerad akt. Statsrådet anser att medlemsstaternas nationella befogenheter inom civilskyddet bör tas i beaktande vid beslut om en eventuell delegering av lagstiftningsbefogenheter eller genomförandebefogenheter till kommissionen. I enlighet med den gemensamma överenskommelsen om delegerade akter ska medlemsstaternas experter rådfrågas när delegerade akter utarbetas.